NORAKSTS
Lieta Nr.A420713010
A00665-12/5

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2012.gada 28.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Juhņeviča,

piedaloties pieteicējam *V.S.*,
atbildētājas Rīgas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas pašvaldības policijas pārstāvei *A.O.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *V.S.* (personas kods */personas kods/*) pieteikuma par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes 2010.gada 1.jūlija lēmuma Nr.D57/10-6/1389 (administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums Nr.D57108175578) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 5.maijā pulksten 11.34 Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas inspektore noformēja administratīvā pārkāpuma protokolu - paziņojumu Nr.D57108175578 (turpmāk – protokols - paziņojums), par to, ka 2010.gada 5.maijā transportlīdzeklis Toyota Corolla, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* (turpmāk – Transportlīdzeklis) novietots stāvēšanai Rīgā, pie */adrese/* 522.ceļa zīmes darbības zonā. Pārkāptas Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī – CSN) 136.3.punkta prasības. Nolemts Transportlīdzekļa vadītājam, kurš neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{10} panta piektās daļas 12.punktā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu piemērot administratīvo sodu Ls 30 apmērā.

V.S. (turpmāk – pieteicējs) protokolu - paziņojumu apstrīdēja Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldei, kura ar 2010.gada 1.jūlija lēmumu Nr.D57/10-6/1389 (turpmāk – Lēmums) to atstāja negrozītu.

[2] 2010.gada 2.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

[2.1] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka Lēmumā norādītās fotogrāfijas tika uzņemtas 2010.gada 5.maijā pulksten 11.32 un pulksten 11.37. Tātad fotogrāfijas apliecina faktu, ka pieteicēja Transportlīdzeklis tika apturēts uz laiku, kas nav ilgāks par 5 minūtēm, kas atbilst Ceļu satiksmes noteikumu 1.4.punktā ietvertam apstāšanās fakta noteikšanas kritērijam. Ja Transportlīdzekļa apstāšanās laiks tiktu nofiksēts sākot ar pulksten 11.38, tad tas varētu būt par pamatu pārkāpuma konstatēšanai.

Kā ir atzinusi Administratīvā rajona tiesa 2010.gada 28.jūnija spriedumā lietā Nr.A420556610, ka protokolā kā pārkāpuma konstatēšanas laiks ir jānorāda tas laiks, kad jau ir pagājušas 5 minūtes, jo tikai tad iespējams konstatēt stāvēšanas noteikumu pārkāpumu.

[2.2] 2010.gada 5.maijā pulksten 11.32 pieteicējs bija apturējis Transportlīdzekli pie savas toreizējās dzīvesvietas, Rīgā, */adrese/*, pasažiera izlaišanai, lai palīdzētu vecam cilvēkam nokļūt līdz dzīvoklim. Tas aizņēma kādu laiku.

No fotogrāfijām var secināt tikai to, ka tas netika izdarīts tieši tajos brīžos, kad fotogrāfijas tika uzņemtas, proti, pulksten 11.32 un pulksten 11.37.

Līdz ar to Transportlīdzekļa apturēšana atbilst abiem apstāšanās fakta noteikšanas kritērijiem, proti, Transportlīdzeklis tika apturēts uz laiku, kas nepārsniedz 5 minūtes, ar mērķi izlaist pasažieri, un Transportlīdzekļa apturēšana atbilst Ceļu satiksmes noteikumu 1.4.punktā ietvertajai apstāšanās definīcijai.

[2.3] No lietas materiāliem ir redzams, ka netika konstatēts, ka pārkāpums būtu radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, t.i., nav izvērtēts administratīvā pārkāpuma nozīmīgums. Notikums noticis mikrorajona sētā, kur vispār nav nekādas satiksmes intensitātes, kur stāvēšanai neatļautā vietā novietoti transportlīdzekļi reāli neapgrūtina gājēju pārvietošanos.

Līdz ar to, ja pieteicēja izdarīto var atzīt par pārkāpumu, tad to ir pamats atzīt par maznozīmīgu.

[3] 2010.gada 21.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemti Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas paskaidrojumi par pieteikumu. Atbildētāja pieteikumu neatzīst un papildus norāda, ka kritiski ir vērtējams pieteicēja arguments, ka novietojot transportlīdzekli 522.ceļa zīmes darbības zonā nav pārkāpts (fiksēts) Ceļu satiksmes noteikumos noteiktais 5 minūšu limits. Atbildētāja pieņemot lēmumu ir izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus un konstatējusi faktus, kas nepieciešami, lai varētu noteikt vai pieteicēja transportlīdzeklis ir apstādināts vai novietots stāvēšanai. Lai uzskatītu automašīnu par apstājušos, ir jānotiek darbībai, proti, pasažieru izkāpšanai vai arī kravas izkraušanai vai iekraušanai, taču ja automašīna ir apturēta kaut uz 1 minūti, bet apturēšanas iemesls nav nepieciešamība izlaist vai uzņemt pasažierus, vai arī izkraut vai iekraut kravu, tad tā uzskatāma par automašīnas stāvēšanu.

[4] Pieteicējs tiesas sēdē pieteikumu uzturēja uz tajā norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidroja, ka Transportlīdzeklis konkrētajā vietā tika apturēts līdz 5 minūtēm. Pieteicējs krāva ārā somas, jo bija atbraucis no ārzemēm, un nesa tās uz mājām. Pieteicējs dzīvoja mājas pirmajā stāvā. Pieteicējs vienlaikus palīdzēja arī kaimiņam nokļūt līdz dzīvoklim. Apstrīdēšanas iesniegumā par kaimiņu neko nenorādīja, jo uzskatīja, ka to norādīt nav nepieciešams, jo iekļāvās laikā. Pieteicējs vienmēr, kad novieto Transportlīdzekli, uzņem laiku. Pieteicējs policijā ir iepazinies ar fotogrāfijām, kas uzņemtas pulksten 11.32 un 11.37. Pieteicējs labi atceras, ka fotogrāfijas bija uzņemtas konkrētajos laikos un nav nepieciešams šādas fotogrāfijas no policijas izprasīt. Minētās fotogrāfijas bija tādas pašas kā lietā esošās tikai ar citiem uzņemšanas laikiem. Uz minētām fotogrāfijām bija redzams pieteicēja Transportlīdzeklis un nebija redzams, ka pieteicējs nes mantas.

Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē uzturēja Lēmumā un paskaidrojumā sniegtos argumentus. Papildus paskaidroja, ka pašvaldības policija uzturējās konkrētajā vietā, lai veiktu fotografēšanu, noformētu protokolu, un tas prasa zināmu laiku. šajā gadījumā netika konstatēta aktīva darbība. Ja no mašīnas uz dzīvokli tika nestas mantas un dzīvoklis atrodas pirmajā stāvā, tad šādu darbību var konstatēt. Šajā gadījumā policija to nav konstatējusi.

Motīvu daļa

[5] Ar Lēmumu pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 12.punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu - par Transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai 522.ceļa zīmes darbības zonā, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.punktu *(lietas 5.-6. un 17.lapa).*

Saskaņā ar LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktu par stāvēšanu 522.ceļa zīmes darbības zonā, - uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit latu apmērā.

Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.punkts cita starpā noteic, ka aizliegts stāvēt uz visiem ceļiem teritorijā, kuru iebraukšana apzīmēta ar 522.ceļa zīmi.

Ceļu satiksmes noteikumu 1.4.punkts noteic, ka apstāšanās ir transportlīdzekļa

apturēšana uz laiku, kas nepārsniedz piecas minūtes, ja tā ir nepieciešama pasažieru iekāpšanai transportlīdzeklī vai izkāpšanai no tā, kravas iekraušanai transportlīdzeklī vai izkraušanai no tā.

Ceļu satiksmes noteikumu 1.40.punkts noteic, ka stāvēšana ir transportlīdzekļa apturēšana, ja tā nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā, kā arī transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā.

[6] Kā pamatoti Lēmumā ir norādījis atbildētājs no minētajām tiesību normām izriet, ka, lai transportlīdzekli uzskatītu par apstājušos, ir jāpastāv *vienlaicīgi* diviem sekojošiem nosacījumiem:

1) automašīna apturēta uz laiku, kas nav ilgāks par piecām minūtēm, un

2) automašīna apturēta pasažieru iekāpšanai vai izkāpšanai vai arī automašīna apturēta kravas iekraušanai vai izkraušanai no tās.

Ja iztrūkst kaut viens no šiem nosacījumiem, automašīnu nevar uzskatīt par apstājušos, bet gan par novietotu stāvēšanai.

Savukārt, automašīnu var uzskatīt par novietotu stāvēšanai, ja faktiskie apstākļi atbilst vismaz vienam no sekojošiem nosacījumiem:

1) automašīna apturēta, bet tas nav saistīts ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā;

2) automašīna apturēta uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā.

Abas minētās definīcijas nav pretrunā viena otrai, bet skaidri definē apstāšanās un stāvēšanas robežas, proti, kurā brīdī uzskatāms, ka automašīna novietota stāvēšanai. Tātad, lai automašīnu uzskatītu par apstājušos, ir jānotiek darbībai, proti, pasažieru izkāpšanai vai iekāpšanai vai arī kravas izkraušanai vai iekraušanai, taču ja automašīna ir apturēta kaut vai uz vienu minūti, bet tai pat laikā apturēšanas iemesls nav nepieciešamība izlaist vai uzņemt pasažierus vai arī izkraut un iekraut kravu, tad tā ir uzskatāma par automašīnas stāvēšanu.

[7] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda, ka Transportlīdzeklis bija apturēts protokolā – paziņojumā norādītajā laikā un vietā, 522.ceļa zīmes darbības zonā.

Lietā ir strīds, vai Transportlīdzeklis bija apturēts stāvēšanai. Proti, pieteicējs uzskata, ka bija apturējis Transportlīdzekli atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu prasībām, jo Transportlīdzeklis konkrētajā vietā bija apstājies uz laiku, kas nepārsniedz piecas minūtes, sakarā ar mantu izkraušanu no Transportlīdzekļa un aiznešanu uz dzīvokli, un palīdzēšanu vecam cilvēkam nokļūt līdz dzīvoklim. Iestādes ieskatā Transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai, jo Transportlīdzeklis fotogrāfijās ir fiksēts bez vadītāja klātbūtnes un ne pasažieru iekāpšana Transportlīdzeklī vai izkāpšana no tā, ne kravas iekraušana vai izkraušana, nenotika.

[8] Izvērtējot lietas materiālus un tiesas sēdē sniegtos pušu paskaidrojumus, tiesa konstatē, ka lietā nav strīda, ka policijas inspektors pulksten 11.32 un 11.37 ir uzņēmis fotogrāfijas, kurās ir fiksēts, ka pieteicēja Transportlīdzeklis ir apturēts konkrētajā vietā.

Ņemot vērā, ka pieteicējs ir apstiprinājis minēto fotogrāfiju uzņemšanas laiku, taču nav to apstiprinājis ar precizitāti līdz sekundēm, no minētā ir izsecināms, ka Transportlīdzeklis konkrētajā vietā bija apturēts vairāk par 4 minūtēm. Papildus minētajam tiesa uzskata par pašsaprotamu, ka no brīža, kad pašvaldības policijas ekipāžas redzeslokā nonāca apturētais Transportlīdzeklis, līdz fotouzņēmumu izdarīšanai pagāja laiks, kas vajadzīgs, lai pietuvotos Transportlīdzeklim, sagatavotu darbam fotoaparātu un veiktu uzņēmumus. Savukārt pēc tam, kad bija uzņemta fotogrāfija 11.37, kurā pieteicējs nav redzams, pieteicējam bija vajadzīgs laiks, lai atnāktu līdz Transportlīdzeklim, to iedarbinātu un uzsāktu braukšanu. Tas kopumā aizņem vairāk kā nepilnu minūti. Ņemot vērā visus

minētos apstākļus kopumā, tiesai nerodas šaubas, ka pieteicēja Transportlīdzeklis bija apturēts uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes.

Tiesa konstatē, ka apstrīdēšanas iesniegumā un pieteikumā tiesai pieteicējs ir norādījis dažādus Transportlīdzekļa apturēšanas iemeslus. Apstrīdēšanas iesniegumā *(lietas 11. un 27.lapa)* pieteicējs ir norādījis, ka Transportlīdzeklis tika apturēts tikai kravas izkraušanai. Savukārt pieteikumā tiesai pieticējs ir norādījis, ka Transportlīdzeklis tika apturēts pasažiera – veca cilvēka, izlaišanai un pavadīšanai līdz dzīvoklim, nenorādot uz kravas izkraušanu. Sniedzot paskaidrojumus tiesas sēdē, pieteicējs kā pamatojumu Transportlīdzekļa apturēšanai norādīja kravas izkraušanu, jo ir atgriezies no ceļojuma, un tikai pēc tiesas norādes, ka tas nesakrīt ar pieteikumā minēto Transportlīdzekļa apturēšanas iemeslu, pieteicējs skaidroja par kaimiņa pavadīšanu līdz dzīvoklim. Ņemot vērā minēto, tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja paskaidrojumam, ka Transportlīdzeklis tika apturēts konkrētajā vietā ar mērķi izlaist un pavadīt pasažieri.

Lietā esošajās fotogrāfijās *(lietas 18.lapa),* ir redzams, ka kravas izkraušana no Transportlīdzekļa nenotiek. Tiesas sēdē pieteicējs paskaidroja, ka arī fotogrāfijās, kas uzņemtas pulksten 11.32 un 11.37, nav redzams pieteicējs un kravas izkraušana.

Tiesa piekrīt, ka tas, ka kravas izkraušana no Transportlīdzekļa nenotika brīdī, kad policijas inspektors ieradās attiecīgajā vietā un fotografēja Transportlīdzekli, nav pietiekams pierādījums, ka Transportlīdzeklis netika apturēts kravas izkraušanai, jo pieteicējs varēja izkraut kravu un to ienest mājā uzreiz pēc Transportlīdzekļa apstāšanās, neilgi pirms policijas inspektora ierašanās. Ceļu satiksmes noteikumi nenoteic, ka šajos gadījumos kravas izkraušana ietver tikai aktīvu darbību pie paša transportlīdzekļa, un ka tā pieļaujama tikai tad, ja transportlīdzekļa vadītājs paliek transportlīdzeklī un to veic citas personas. Tādējādi, tiesas ieskatā, ja persona izkrauj kravu un aiznes to līdz dzīvoklim, un šādas darbības veic 5 minūšu ietvaros, tad ir pamats atzīt, ka notikusi transportlīdzekļa apstāšanās.

Taču konkrētajā gadījumā lietas apstākļi liecina, ka policijas inspektors konkrētajā vietā uzturējās ilgāk par piecām minūtēm, un, ņemot vērā fotoattēlos fiksēto, ir konstatēts, ka šajā laikā kravas izkraušana nenotika.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka pamatoti Lēmumā secināts, ka pieteicēja Transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai, tādēļ pieteicēja rīcībā konstatējams LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 12.punkta pārkāpums.

[9] Saskaņā ar LAPK 32.pantu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Konkrētajā gadījumā par LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā paredzēto pārkāpumu noteiktā sankcija ir administratīvais naudas sods 30 latu apmērā, kas arī tika piemērots pieteicējam.

Lai piemērotu konstanti noteiktos sodus, pietiekami ir kvalificēt izdarīto pārkāpumu saskaņā ar noteikto LAPK pantu. Lietderības apsvērumus attiecībā uz soda lielumu šādā gadījumā izdarījis likumdevējs (*sk. Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 13.septembra sprieduma lietā Nr.A42769008 11.punktu*). Vienīgie apsvērumi var tikt izdarīti LAPK 21.panta kontekstā, proti, apsvērumi par pārkāpuma maznozīmīgumu.

[10] Saskaņā ar LAPK 21.panta pirmo daļu, ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kas pilnvarota izlemt lietu, var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz 30 latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.

Tātad LAPK 21.panta otrajā daļā ir paredzēti divi priekšnoteikumi, kuriem jāpastāv, lai varētu izvērtēt personas atbrīvošanu no administratīvās atbildības par ceļu satiksmē izdarītu pārkāpumu, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu. Pirmkārt, par pārkāpumu

paredzētais naudas sods nedrīkst pārsniegt 30 latus, otrkārt, pārkāpums nedrīkst radīt draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) atzinis, ka administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu (*sk. Senāta 2009.gada 12.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-15/2009 14.punktu*).

[11] Tiesa konstatē, ka par konkrēto pārkāpumu paredzētais naudas sods nepārsniedz 30 latus.

No lietā esošajiem pierādījumiem izriet, ka konkrētajā gadījumā pieteicējs Transportlīdzekli bija novietojis nama */adrese/*, Rīgā, kurā pieteicējs dzīvoja, iekšpagalmā, kur ir atļauta transportlīdzekļu apstāšanās. No lietā esošajiem fotoattēliem, kā arī ielu plāna (www.rigis.lv, www.google.lv/maps) ir redzams, ka minētais iekšpagalms ir paredzēts tikai piekļūšanai pie nama */adrese/*, tas nekalpo piekļūšanai pie citiem namiem, tajā nav intensīva satiksme, kā arī konkrētajā gadījumā Transportlīdzeklis būtiski netraucē un nerada draudus gājējiem un citiem transportlīdzekļiem. Tiesas ieskatā Transportlīdzekļa apturēšana šādā vietā nedaudz ilgāk par atļauto laiku nav būtisks pārkāpums, un konkrētajā gadījumā arī mutvārdu aizrādījuma izteikšana būs pietiekams pamats atturēt pieteicēju no jaunu pārkāpumu izdarīšanas.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, līdz ar to Lēmums ir atceļams un saskaņā ar LAPK 21.pantu pieteicējs atbrīvojams no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu un Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atcelt Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes 2010.gada 1.jūlija lēmumu Nr.D57/10-6/1389 ar tā pieņemšanas dienu un atbrīvot *V.S.* no administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu, izsakot *V.S.* mutvārdu aizrādījumu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pantu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* I.Juhņeviča

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____I.Juhņeviča
Rīgā 2012.gada 28.jūnijā